

luna christofi

Det kunne ikke være anderledes. Fra første møde som ganske ung i 80'erne stod det klart; på et eller andet tidspunkt måtte jeg simpelthen flytte til Madrid og opleve, hvordan det er at leve i denne farverige, vanvittige, pompøse og på samme tid dekadente storby. I en årrække sikrede fodbolden og Real Madrid, via mit job som TV3's Champions League-korrespondent, mig meget jævnlige besøg. Men det var kærligheden, der fik mig til at flytte dertil, og det gjorde blot det definitive møde med Madrid smukkere. Ligesom den spanske hovedstad ikke efterlader nogen rejsende med en ligegyldighed i kroppen, ligesådan bliver man omfavnet af den som indbygger. Jeg boede der i tre år, men flyttede derfra i 2008 på grund af min mands job. Siden da er der stort set ikke en dag, hvor jeg ikke savner Madrid.

intro

nostalgien og nu'et

De hæver sig over alt og blotter sig ufortrødent, mens de spejler sig forfængeligt i hinanden. Fuldstændigt som om de var klar over, at de er det første, man ser, når man kommer til Madrid. Faktisk lang tid før man overhovedet ankommer til selve byen, ser man dem rage op over den spanske hovedstad, og det uanset hvorfra og hvordan man kommer til byen. I tog, i bil eller med fly, om det er fra nord, syd, øst eller vest. Siden 2009 har Madrids skyskrabere Las Cuatro Torres (De Fire Tårne) tilranet sig den umiddelbare opmærksomhed, og den sidste del af rejsen til den spanske hovedstad byder nu altid på et lidt sløret billede af fire gigantiske skabninger i horisonten.

Det er pudsigt med De Fire Tårne. De er på mange måder en kontrast til den by, som jeg lærte at kende, da jeg første gang besøgte Madrid for næsten over 30 år siden, og et billede af det nye Madrid i trit med tiden.

Tårnene husker mig altid på, at Madrid har gennemgået mange forandringer de senere år. Den spanske hovedstad er blevet mere moderne og tidssvarende. Men heldigvis uden at den har mistet alle de kvaliteter, der gør, at man efter første besøg i byen nødvendigvis må vende tilbage. Det er vanskeligt at have et indiferent forhold til Madrid, når man først har mødt den, og det er nemt at blive forført af den og efterladt med en smuk nostalgi i kroppen.

En kvart kilometer måler det højeste af tårnene, Torre Cristal, og på sin vis giver det mening, at et af byens nyeste blikfang så godt som rører den stort set altid skyfri blå himmel. For den spanske hovedstad er forevigtet med det smukke udtryk *De Madrid al cielo*. Et udtryk, der ikke er nemt at oversætte og samtidig bevare dets skønhed, men det betyder direkte oversat 'Fra Madrid til himlen'. Et udtryk, der stadig bliver brugt til at beskrive byen og dens befolkning.

Folk fortolker udtrykket frit. Som med så meget andet i den spanske hovedstad er det helt op til den enkelte, hvad han eller hun vil udlede af det. Men når man først bor i byen og lærer dens indbyggere at kende, giver ordene så meget mere mening. For Madrid er himmelsk på sin helt egen måde, og der er højt til loftet og rigelig plads til alle. Ikke fysisk vel at mærke, men derimod i overført forstand, nemlig intellektuelt og psykisk. Det er ganske enkelt imponerende og tankevækkende, hvordan millionbyens indbyggere midt i deres hverdag i denne kaotiske, larmende, støvede og urolige hovedstad har overskud og energi til at modtage folk, der kommer udefra og det oven i købet med gæstfrihed.

Jeg holder utrolig meget af Madrid, og hvordan skulle jeg kunne andet? For det er byen, hvor jeg i de første år af mit dengang nye arbejdsliv som fodboldkorrespondent fik al den opbakning og imødekommenhed, som gjorde det muligt for mig at få mit job til at lykkes.

Derudover og endnu mere væsentligt er det byen, der førte mig sammen med manden i mit liv, og det på en måde, som jeg næsten tør sige kun kan lade sig gøre netop dér.

Mit første møde med Madrid glemmer jeg aldrig. Det var mange år, før De Fire Tårne kom til verden. Det var tilbage i 80'erne. Det var overvældende på alle måder. Jeg kom dertil i bil fra Barcelona og så blot en stor, diset brunlig sky forude. Det var Madrid omgærdet af en solid omgang forurening. Varmen var ulidelig. Det var som at blive lukket inde i en hermetisk tillukket, syntetisk sovepose. Jeg kom fra Barcelonas menneskelige Middelhavsklima, og jeg troede, det var løgn, at det kunne være så varmt.

Byens lugte var udtalte, blandede og mange. Lydene uharmoniske og tillokkende på samme tid. Det samlede førstehåndsindtryk var kalejdoskopisk. Det var på en og samme tid spændende og skræmmende, vildt og nærværende. Det stod klart fra første færd, at her skulle man nødvendigvis have et øje på hver finger,

men samtidig var fascinationen af gadebilledets kolosale virvar og stemning enorm.

Madrid levede en meget intens tid i 80'erne i det, der kaldtes *la movida madrileña* (Det madrilenske opgør). Opgøret var præget af kulturlivets folk, der reagerede med et opgør med eller en reaktion, om man vil, på Francos 36 år lange diktatur. Det var ikke sådan, at folkene i *la movida madrileña* handlede i organiseret samhörighed eller ud fra en overordnet strategi eller lignende. Tingene opstod ganske enkelt. Det handlede om en ny livsstil, et opgør mod undertrykkelsen og censuren, der havde været en fast bestanddel af det spanske samfund i så mange år. Et opgør funderet i frihedstrang og rebelskhed med afsæt i alle mulige afskygninger af kulturens og kunstens verden.

Franco døde i Madrid i november 1975. Efter en relativ fredelig overgangsperiode, blev demokratiet genindført i 1978 med en ny grundlov, og i 1982 så Felipe González' første socialistiske regering dagens lys og bragede ind i parlamentet med et overbevisende flertal med mere end ti millioner stemmer.

Det var en årrække, hvor kunsten, musikken, litteraturen og ytringsfriheden foldede sig frit ud. Det var en smuk tid, men også en hård tid, hvor narkoen, ikke mindst heroinen, fik bugt med mange menneskeliv.

Det var en tid, som vel nærmest skabte Pedro Almodóvar som filminstruktør. Det var i hvert fald i *la movida madrileña* og al dens vanvid, kombinerede barskhed og skønhed uden at forglemme dekadencen, at han fandt inspiration til sine første film. Han har om nogen skildret Madrid på den tid på både fortryllende og hjerteskerende ærlig vis.

Almodóvar er siden da aldrig holdt op med at bruge byen i sine film. Der er dem, der siger, at hans film er skildringen af Madrids udvikling siden starten af 80'erne. Man kan endda tage på en Almodóvar-rute, og besøget på de mange steder, han har brugt undervejs såsom den herlige flamencobar Villa Rosa på Plaza de Santa Ana fra *Høje hæle*, er en underfundig måde at lære Madrid at kende på. Da han i 1999 lavede filmen

Alt om min mor, der foregår og er filmet i Barcelona, følte han faktisk, at han forrådte Madrid.

Madrid var på dupperne dengang, og den dag i dag kan man stadig fornemme nostalgien fra *la movida madrileña*. Bl.a. i de to nabokvarterer, Malasaña og Chueca, i midten af byen. Begge er livsbekræftende at besøge. De er farverige på mennesker og kulturer, og det afspejler sig i gadebilledet, forretnings- og kulturlivet. Noget af det mest spraglede Madrid findes her, og man fornemmer stadig ånden fra dengang på grund af de mange små musiksteder og sjove forretninger. Her er plads til skæve eksistenser og alle slags mennesker, selv om det er blevet mere mondænt.

Madrid var en jungle for mig i 80'erne. Den var svær at lære at kende. Ikke utilnærmelig som sådan, men i en fase, der var byens helt egen, både indadvendt og udadvendt. Som en der kæmper indædt og energisk for at indhente det forsømte på rekordtid og ikke har tid til at sætte dig ind i alle planerne, men som ikke har noget problem med at lade dig være en både forbavset og beundrende beskuer.

Det er i virkeligheden først meget senere, at jeg har forstået, hvad det egentlig var, der skete dengang, da byen og landet skiftede fra diktatur til demokrati. Da det gik op for mig, faldt jeg først for alvor pladask for byen. Det var i bogstaveligste forstand friheden, der fik vinger efter årtiers undertrykkelse.

I dag er Madrid meget mere tilgængelig, meget mindre snavset, mere globaliseret og ordentligere, men den har heldigvis ikke mistet vitaliteten og det dejligt skøre, som altid har præget den. Madrid er stadig det uventedes holdeplads på godt og ondt, men den er nok blevet meget mere klar til at tage imod folk de seneste 15-20 år end i 80'erne. Madrid i dag er gennemsyret af gæstfrihed, selv om det er en by, der lever og ånder med sine daglige prøvelser og et sandt arsenal af sociale problemer og mennesker i vanskeligheder.

Madrid-befolkningens største prøvelse i nyere tid var helt sikkert togtbomberne den 11. marts 2004. Det var

en frygtelig morgen. Aftenen inden havde jeg dækket fodboldkampen mellem Real Madrid og Bayern München i Champions League og overnattede derfor i byen. Søvnen den torsdag morgen blev brudt af mobiltelefonens indtrængende kimen fra en ven, der var gået på arbejde som sædvanlig ved syvtiden, og som havde passeret Estación Atocha, minutter før helvede brød løs. Da han ringede, kendte han på ingen måder omfanget af det skete, men panikken havde tag i ham. Han råbte desperat, at jeg på ingen måder måtte overveje at tage toget eller metroen den morgen. Så blev forbindelsen afbrudt, og jeg tændte radioen, der minut for minut kunne berette om attentaterne. På tre minutter sprang ti bomber i forskellige tog, og lyden af sirener overtog lydbilledet i Madrid.

Dagen inden om formiddagen var fotografen og jeg taget ud på Real Madrids stadion Bernabéu for at reservere en plads bag det ene mål under kampen. Vi traskede uhindret ind på banen med alt vores udstyr i et par store tasker. Jeg husker stadig i dag med kuldegysning, hvordan jeg tørt konstaterede, hvor nemt det ville være at bringe hvad som helst ind på det enorme stadion, uden at nogen ville lægge mærke til det.

191 mennesker af 17 forskellige nationaliteter mistede livet på grund af al-Qaedas bomber den næste morgen. Senere kom det oven i købet frem, at terrororganisationen havde overvejet et attentat på netop Bernabéu. Men hvis man på nogen måde med rimelighed kan tillade sig at sige, at en tragedie fører noget som helst positivt med sig, kan man sige, at 11-M, som datoen kaldes i Spanien, rystede byens indbyggere sammen som aldrig før, og resten af Spanien græd sammen med hovedstaden.

Om fredagen sen eftermiddag indtog millioner af mennesker gaderne og de store Plaza'er over hele landet for at udtrykke deres sorg. I det hæsligste regnvejr lød det i kor fra Galicien i nord til Andalusien i syd: "Det er ikke regn, der kommer ud af himlen. Det er Madrids tårer, der rammer os".

Den spanske regering blev i de første dage efter attentaterne ved med at fastholde, at det var den ba-

skiske selvstændighedsbevægelse ETA, som stod bag bombesprængningerne, selv om det stod klart for alle uden for Spanien, at det var al-Qaedas værk. Et faktum, der blev definitivt bekræftet – dagen før parlamentsvalget, hvor den siddende regering med José María Aznar i spidsen endte med at miste magten.

Det var først et år efter togbomberne, at jeg endelig flyttede til Madrid efter utallige besøg og indimellem længere ophold. Det var kærligheden, der fik mig dertil. Dog ikke kærligheden til byen som sådan, men derimod til min nuværende mand, og det var på en måde helt i tråd med det uventede, Madrid altid byder på.

En af Madrids skyggesider er jo kriminaliteten, ligesom det er tilfældet i mange andre byer af den størrelse. Man er simpelthen nødt til hele tiden at være opmærksom på, hvor man har sine ting. Da jeg nok kan være lidt skødesløs, måtte det gå galt, og jeg fik stjålet min taske. Det skete i et uopmærksomt øjeblik på en af barerne omkring det store madmarked Las Ventas, hvor tv'et altid brager løs med de sidste nyheder, radioen med de seneste hits, og stedets to enarmede tyveknægte er i fulde omdrejninger. Det er ikke svært at få afledt sin opmærksomhed på disse steder, hvor tjenerne typisk også taler meget og højt såvel til hinanden som til kunderne.

Alle mine identifikationspapirer var i den taske ligesom mobiltelefonen, kreditkort og andet godt, så det kunne ikke gå hurtigt nok med at komme hen på politistationen Madrid Ciudad Lineal. Den vagthavende politibetjent ville dog ikke lukke mig ind, da jeg ikke via pas eller andet foto-id kunne redegøre for min identitet. Det var selvfølgelig fuldstændig tåbeligt, eftersom jeg jo netop havde fået alt stjålet og derfor måtte anmelde det for at få udstedt et nyt pas på ambassaden. Men vagthavende havde sine ordrer, som han udtrykte det, og var ikke til at hugge eller stikke i. Med armene over kors gentog han blot "no", mens han spærrede for mig, så jeg ikke kom længere end til døråbningen. Nu er jeg så af den stædige slags, så der blev

jeg og fortsatte min enetale. Indtil mit temperament trådte så meget og så højlydt i karakter, at omgivelserne blev gjort opmærksom på, at jeg var svært utilfreds. Så meget at en civilklædt betjent blandede sig og førte mig ind på et kontor i de indre gemakker.

Det var mit første møde med min mand. Han kunne heldigvis godt se det groteske i situationen og udarbejdede straks en anmeldelse og lånte mig telefonen, så jeg kunne lukke kreditkortene.

Det var det, og jeg hastede videre i livet.

Indtil et år senere, i 2005, hvor jeg igen måtte ty til politiet. Denne gang havde jeg fået stjålet et dyrt jakkesæt i Madrids Barajas-lufthavn lige før afrejse til Istanbul. Efter talrige forsøg på at anmelde tyveriet ved hjemkomsten hos politiet i lufthavnen og besøg på flere af byens afsindigt travle politistationer med timelange køer endte det med en telefonanmeldelse. Det viste sig, at det kunne løses så nemt. Det krævede blot, at jeg skulle hente et print af anmeldelsen på en politistation dagen efter, og dét på netop den samme politistation, hvor jeg havde været året før.

Denne gang med mit fine spanske id-kort i hånden blev jeg lukket ind med det samme, og en kvindelig betjent printede min anmeldelse, der blot skulle underskrives. Det tog mindre end tre minutter. Idet jeg sagde tak for hjælpen og rejste mig, lød det fra en stemme i hjørnet af lokalet: "Er du ikke hende journalisten fra sidste år?". Der stod han minsandten igen. Han arbejdede i efterforskning på første sal og skulle blot hente en fax, så det var mirakuløst, at vores veje igen krydsedes i det meget korte tidsrum, vi begge befandt os i lokalet.

Vi blev enige om, at der ikke var nogen grund til at blive ved med at mødes på den måde, så et par måneder senere flyttede jeg til Madrid, og fem år efter, i 2010, giftede vi os.

Jeg sagde farvel til mit elskede Cádiz og Atlanterhavet og goddag igen til Madrid, som jeg jo i virkeligheden altid havde flirtet med under mine mange besøg. Det var på ingen måde fremmed for mig at leve daglig-

dagen her. Tværtimod var det, som om det altid havde været bestemt.

Jeg slog mig ned i en lejlighed i et ganske diskret kvarter tæt på Madrids store moské La Mezquita. Der var et leben og en hulens masse larm i opgangen til lejligheden. Der boede mange forskellige folkeslag, heriblandt en dominikansk familie. De var utroligt søde, men jeg havde dem nu mistænkt for at være i gang med at udfordre Guinness World Records med hensyn til at bo flest mennesker sammen på færrest kvadratmeter.

Det var i samme opgang, at naboen i stuen til venstre, en enke i 80'erne, altid stod i døråbningen for at snakke, når man kom ud af elevatoren. Sådan tilbragte hun store dele af dagen og såmænd også aftenerne. Vi kendte hende alle og var dus med hende. Derfor blev samtlige naboer naturligvis forfærdede, da der pludselig var et opslag på hendes dør med en dødsannonce og en tekst, der forklarede, i hvilket kapel man kunne besøge liget og tage den sidste afsked.

Min tanke var at gå derhen om eftermiddagen, og det var derfor intet mindre end et chok og med en fornemmelse af at have mødt et vaskeægte spøgelse, at jeg over middag mødte hende foran indgangen til vores opgang. Hun var lyslevende, men ville 'blot' se, hvordan folk reagerede på hendes død.

Spøgelse eller ej; der var rart at bo, og jeg følte aldrig, at jeg blot var et nummer i en millionby. Der findes mange, som netop værdsætter millionbyerne for at lade dem være *one in a million*, men jeg har nu altid sat pris på nærvær og genkendelighed, og det er noget, Madrid er god til.

Efter blot at have boet der et par dage oplevede jeg det for første gang. Jeg havde været væk i fem dage, og da jeg kom hjem, mødte jeg en usædvanlig tom postkasse i indgangen. Det undrede mig, da jeg dengang modtog meget post, og jeg havde husket at meddele alt og alle min adresseændring. Der gik dog kun ganske kort tid, så bankede det på døren. Udenfor stod der en venligt udseende spansk kvinde midt i 50'erne med favnen fuld af rudekiverter. "Jeg og flere andre na-

boer har jo ikke kunnet undgå at bemærke, at du har været bortrejst, så vi blev enige om, at det var en god idé at passe på din post, da den efterhånden begyndte at vælte ud af postkassen. Jeg håber ikke, at det var for påtrængende”, sagde hun til mig og ønskede mig hjerteligt velkommen i ejendommen og til naboskabet med de mange lejligheders indbyggere af alle slags nationaliteter og hudfarver.

Det følte på ingen måde påtrængende, men derimod generøst og betænksomt, og sådan tænker jeg altid på Madrid: En by, der er et sandt forhindringsløb trafikalt, og alligevel hilser buschaufføren på dig, når du stiger ind. En by, hvor grønthandlerne tit lægger et par ekstra tomater og kartofler i posen som tak for handlen. En by, hvor alle barer og cafeterier er propfyldte i morgentimerne. Men der er altid nogen, der lige træder et skridt til siden, så du kan få en lille bitte andel i bardisken. Plads nok til et glas friskpresset appelsinjuice, en kop kaffe og et stykke *tortilla de patatas* og de påkrævede centimeter, så du kan folde dagens udgave af avisen halvt ud.

Ligesom det er sædvane, når man kommer på en bar gentagne gange, at tjenerne kan huske, hvad du plejer at bestille, og i øvrigt indleder en samtale med dig. Hvis han så oven i købet føler sig i godt selskab, inviterer han dig gerne på en kop kaffe, et glas øl, vin, vand, eller hvad man nu engang plejer at drikke. Når du så er blevet stamkunde, hvilket vil sige, at du dagligt har din gang på stedet, bliver du et af barens sandhedsvidner. Uanset om du er en af barens morgen-, middags-, eftermiddags- eller aftenkunder.

Jeg kender ingen i Madrid, der ikke har en stambar i det kvarter, hvor de bor. Barerne har en stor social funktion i hele Spanien, og i udpræget grad i Madrid. Det er for mange mennesker stedet, hvor de har den daglige kontakt med andre mennesker. Det er her, de læser aviserne, ser fodbold, spiser morgenmad eller en tapa i ny og næ og mødes med bekendte. Det er her, postbuddet afleverer dine pakker, hvis du ikke er hjemme. Barerne er små universer, der giver folk nærvær i en uoverskuelig hovedstad.

Alt fra Real Madrids kamp i weekenden, Atlético Madrids endnu en gang elendige sæson, regeringens sidste eskapader og oppositionens evige resignation, det konstante trafikkaos på omfartsvejene M30 og M40, de varme nætter om sommeren og de iskolde morgener om vinteren, til holdningen til tyrefægtning (og Catalonien) og benzinpriserne bliver man hørt i og udfrittet sin mening om.

For ikke at forglemme din mening om stambarens mad. Hvis der er noget, madrilenerne gerne taler meget om – gerne meget længe og alle steder, i byens talrige frisørsaloner, tyrefægterarenaen Las Ventas, Retiroparken, og, ja, sågar på Pradomuseet – så er det mad. I Madrid har de f.eks. den tradition, at der om onsdagen til frokost – undtagen i sommermånederne – serveres *cocido madrileño* (en heftig og velsmagende gryderet lavet på kikærter og et rigt sortiment af forskellige afskygninger af svinekød) på rigtig mange af byens spisesteder. Og da kan man være helt sikker på at møde mange af stamgæsterne.

De Fire Tårnes tilblivelse var naturligvis samtaleemner, der i årevis stod øverst på agendaen i Madrids utallige barer. De er nemlig kommet til verden på bekostning af et stort stykke fodboldhistorie.

Real Madrid fik i år 2000 ny præsident, da den respekterede forretningsmand Florentino Pérez overraskede alt og alle og vandt klubbens præsidentvalg. I Real Madrid er det nemlig sådan, at klubben i princippet er ejet af klubbens medlemmer – i hvert fald i den udstrækning, at det er dem, der hvert fjerde år vælger præsidenten.

Pérez kom til med en masse visioner og planer, og det er uden tvivl ham, der har moderniseret Real Madrid på godt og ondt med et arsenal af tiltag. Hans største ambitioner ved tiltrædelsen var at hente verdens bedste fodboldspillere, få klubbens ustyrlige gæld bragt ud af verden og opføre et moderne og imponerende træningsanlæg. Ambitioner, som ikke umiddelbart harmonerede økonomisk.

Men Pérez har altid haft en tæt tilknytning til poli-

tikere fra det konservative parti Partido Popular, som i årevis har siddet på magten i såvel Madrids bystyre som i Madrid-regionen. Den tætte kontakt gjorde, at han fik solgt Real Madrids træningsanlæg på den prominente Paseo de la Castellana for ca. 480 millioner euro (beløbets helt nøjagtige størrelse er uklart) til Madrids kommune. Det var en handel, som fik sindene i kog, og den dag i dag er det ikke svært at finde madridborgere, som stadig med største fornøjelse hidser sig op over den handel.

Den betød, at den ambitiøse præsident ikke blot kunne afvikle klubbens gæld og hente verdens dengang dyreste fodboldspiller, Zinedine Zidane, til klubben, men også opføre et nyt imponerende træningsanlæg i Valdebebas ved siden af Barajas-lufthavnen.

I årene fra salget til opførelsen af det nye træningsanlæg i Valdebebas skete der mange ting. Real Madrid var inden flytningen til Valdebebas en meget tilgængelig klub, hvor vi pressefolk nød at kunne komme til den daglige træning og efterfølgende hilse på spillerne på parkeringspladsen bag ved banerne. En sand labyrint af verdens dyreste bilmærker. Det var i den tid, hvor klubben var overbefolket med fodboldstjerner som Luis Figo, Ronaldo, Zidane, David Beckham, Roberto Carlos og Raúl. Men ikke desto mindre stod klubben for en meget åben mediepolitik, ligesom den tillod klubbens mange medlemmer og byens turister at overvære træningen.

Da jeg flyttede til Spanien i 1999 med en ny jobbeskrivelse som fodboldkorrespondent, blev det især i Real Madrid, at jeg slog mine folder, og de tog imod mig på uforglemmelig vis. Jeg fik stort set lov til at lave de interviews, jeg gerne ville, og på trods af min meget grønne status som fodboldkorrespondent taget alvorligt fra dag et.

Det blev sædvane hver måned at ringe hjem til redaktøren i København og bebude et interview med en af stjernerne fra Real Madrid eller den tiltalende træner Vicente del Bosque. Men det bedste af det hele var, at det var sjovt at gå på arbejde. Min chef blev hurtigt overbevist om, at min kontrakt skulle forlænges,

og det var utvivlsomt de første år med Real Madrid, der skabte min position i dag som international reporter.

Det var derfor med tårer i øjnene, at såvel vi pressefolk som fansene overværede den sidste træning, inden bulldozerne i 2004 brutalt fjernede hele Ciudad Deportiva på Paseo de la Castellana og skabte fundamentet for De Fire Tårne.

Med flytningen til Valdebebas blev alle regler og dagligdagen i klubben lavet om. Den direkte kontakt med spillerne blev umuliggjort, da journalisterne ikke længere havde adgang til spillerne på vej fra parkeringspladsen til omklædningsrummene, træningen blev lukket for alle, og i dag er det lige så svært at få et solointerview i Real Madrid som at komme i audiens hos paven.

Der var tale om store forandringer, og de skete, samtidig med at jeg flyttede til Valladolid og måske derfor har oplevet dem som mere markante end andre, der har fulgt udviklingen dag efter dag. Der er noget ved Madrid, der appellerer til nostalgien i mig, og byens ånd og stemning fra 'gamle dage' måtte bare ikke forsvinde. Derfor tog det tid at vænne sig til forandringerne.

Fordi Real Madrid var så åben og imødekommende helt i tråd med byens ånd, har det været en meget opsigtsvækkende overgang. Men i virkeligheden har Real Madrid blot fulgt trop med alle de andre storklubber i Europa. Tiltagene er et billede af en ny tid, hvor de store fodboldstjerner og trænere er blevet mere utilnærmelige. I dag står de virkelig inkarnerede autografjægere i rundkørslen lige før den lange indkørsel til træningsanlægget i Valdebebas. I håbet om at bare en af de store stjerner forbarmer sig, ruller vinduet ned og skriver en autograf.

Men Real Madrid er uden tvivl et af byens emblematiske vartegn og en institution, som fylder meget i bybilledet, især den nordlige del af byen, mens Atlético's tilhængere fordeler sig ud over hele byen. Real Madrid sætter med sin status den spanske hovedstad på landkortet og skaber stolthed i dens indbyggere. Man kan nærmest ikke komme uden om Bernabéu, når man er

i Madrid, og den vidunderlige stemning, der regerer i kvarteret Chamartín rundt om, kan varmt anbefales at opsøge.

Stadionet, der ligger på Paseo de la Castellana, er først og fremmest umuligt at overse – det troner i landskabet, og selv om det umiddelbart kan forekomme 'blot' at være en grå cementkolos, så er det faktisk smukt af et fodboldstadion at være. Det er en institution fyldt med minder for mange madrilenere.

Men en af Bernabéus store charmer er dets beliggenhed. Det er omgivet af restauranter, barer og cafeer, så det er hyggeligt at komme dér, også selv om der ikke er fodbold på programmet. Men på Real Madrids kampdage bliver kvarteret endnu mere levende, gaderne fulde af mennesker, og man bliver automatisk indlemmet i forventningens glæde, der præger stemningen før kick-off. Det er en oplevelse at stå på Concha Espina ved stadionet og se spillerbussen, ledsaget af en storslået politiskorte, ankomme halvanden time før kampstart. Når det går godt for klubben, ledsages den det sidste stykke af vejen af klapsalver og tilråb fra de mange tusinde tilskuere på vej til Bernabéu.

Hver gang jeg kommer til Madrid og som det første ser De Fire Tårne, og dernæst, hvis jeg er kommet dertil i fly, kører forbi det prægtige anlæg i Valdebebas, tænker jeg på det, der var engang.

Men jeg er helt klar over, at jeg i dag ikke ville undvære De Fire Tårne, og at Real Madrid ikke ville kunne undvære Valdebebas. For selvfølgelig må Madrid aldrig gå i stå, og i dag er det disse Fire Tårne, som tager imod alle Madrids gæster og minder os, der er kommet i byen i årevis, om, at Madrid er i konstant bevægelse, men med nostalgien i førersædet.